

sin Modstanders Udtalelser. Jeg har ikke talt om Andet, end at jeg som Ordfører for baade høire og venstre Side i Udvalget blev ført til at staa paa et Slags alment Standpunkt, som paa en Gang var Venstre og Høire, et Slags overbærende Standpunkt, og da jeg saa i Slutningen af mit Foredrag gjerne vilde henvende nogle Ord til mine særlige Meningsfæller, brugte jeg det Udtryk, at jeg nu steg ned fra denne Høide. Men dermed har jeg ikke paa nogen Maade indrømmet og vil aldrig indrømme, at, hvad jeg her har udtalt, er idealistiske Drømme, som har hjemme oppe i den tomme Luft; jeg staa ligesaa godt som det ærede Medlem paa den faste, sorte Jord. Og hvad nu endelig Sandhedens Lys angaar — ja, jeg ønsker, at Sandhedens Lys skal falde helt ud over Landet, ogjaa falde over min Færd og mine Ord, og jeg tror ikke, jeg skal komme til at staa til Stamme for, hvad jeg har sagt i Gaar. Jeg vil imidlertid sige, at ved Siden af det at fremsføre, hvad der er usandt for at lokke Folk derhen, hvor man ellers ikke kunde faae dem, er der en anden menneskelig Bestræbelse, som jeg finder omtrent ligesaa forfæstelig. Det er den, at man, naar man har en Modstander, og man ser Noget hos ham, som man ikke strax forstaar og ikke strax er i Stand til at rime sammen, saa strax styrter sig derover og med Glæde kaster sig over denne Sag som et Bevis paa, at Vedkommende nu er i Modstrid med sig selv, i Modstrid med Sandheden. Det er denne Mistæneliggjørelsens Mand, som jeg før sagde, at jeg bekjemper overalt og alle Vegne. — Saa er der det høitærede Medlem fra Kolding (Berg), som talte om de gyldne Broer, jeg er med til at bygge mellem dette Things Flertal og det høitærede Ministerium. Han mindede om en Ytring, jeg ogsaa meget godt husker, jeg har brugt om den Trappe derhenne, og om hvorledes Ministeriet gjerne kunne trække den op efter sig, da det ved en vis høitidelig Leilighed ad den forlod Salen. Jeg indrømmer, at der er en Modstrid mellem denne Ytring og mit nuværende Standpunkt, jeg beklender det ganske aabent: De Ting, jeg nu siger, og de Ting, jeg nu udfører, staa ikke i Sammenhæng med mit tidligere Standpunkt. Jeg har forandret System, men jeg har forandret politisk System i Overensstemmelse med Thingets store Flertal, og gjaa med — det paastaar jeg — det danske Folks store Flertal. Naar vi nærmere ville undersøge, hvorfor vi have forandret System, saa turde det ogsaa være, at vi havde en Regning at opgjøre netop med det ærede Medlem fra Kolding. Det kunde være, at han, der i

sin Tid var vor Fører, og som vi havde den store Tillid til, har stuffet os i den Henseende, i alt Fald mig har han stuffet i den Henseende. Jeg troede nemlig virkelig i Aarene 1884—85, at den ledende Mand i Oppositionen havde staaet en saadan Organisation ud over Landet, havde samlet alle de oppositionelle Kræfter der paa en saadan Maade, at Folket kunde bære den Politik, som jeg i den ellefte Time kom ind i, og som jeg ikke har Ansvaret for, uden forsaavidt jeg har arbejdet hen paa, at den skulde naae sin Afslutning paa den ene eller den anden Maade. Det viste sig imidlertid, at det høitærede Medlem ikke havde bygget den Grund i vort Folk. Jeg indrømmer naturligvis ogsaa hans Ret til at tage Feil, men han har taget Feil af Grunden, som i Dieblirket var bygget i vort Folk, han har taget Feil med Hensyn til en af de aller vigtigste politiske Faktorer og bygget en Politif op, som i den Form ikke kunde gennemføres. Jeg har derfor været med til at foretage den Forandring, som er blevet foretaget her, og jeg skammer mig ikke ved her at have fulgt Flertallet af vort Folk. Hvis Noget særlig skulde brevide mig, at jeg ikke i det afgjørende Aar 1885 stillede mig anderledes end saa mange andre Medlemmer af vort Parti, at jeg ikke gik ud over den Grændse, der er trukket for den lovlige Modstand i et Land, saa vil jeg sige, at det var en for stor Fordring at stille til mig. Jeg er og jeg var den Gang en Menig i Partiet og kunde ikke give det afgjørende Signal, jeg maatte følge med de Andre. Det vil jeg sige med Hensyn til den store Mod sætning, som det høitærede Medlem undertiden glæder sig ved at udvise der er mellem mit nuværende og mit tidligere Standpunkt. Ja, der er den Mod sætning; men den Mand, som er Skyld i, at denne Mod sætning er der, den Mand, som har ført letvindig Politik, er heller ikke langt borte.

Formanden (Høgsbro): Det er for personlige Bemærkninger, det ærede Medlem her fremsætter.

Ordføreren (Pinsel): Jeg skal forlade dem. — Det høitærede Medlem fra Kolding talte om visse Behreidelser, jeg skulde have gjort Demokratiet paa Grund af dets Mangel paa Interesse for Videnskab og Kunst. Han har misforstaaet mit Foredrag i Gaar, hvis han har troet, at der laa nogen Behreidelse deri. Nei, hvis der laa nogen Behreidelse i mit Foredrag, saa var det mod den Mand, som jeg talte om for,